



SKARBY NASZEJ OKOLICY

Fragment publikacji powstałej w ramach realizacji projektu „Skarby naszej okolicy” w roku szkolnym 2009/2010 w Gimnazjum im Jana Pawła II w Sułowie i Gimnazjum we Wróblińcu.

Koordynatorzy szkolnego projektu:

- Krystyna Piosik
- Mirosława Baczkowska-Milian
- Agnieszka Sadownik



w Sułowie



Autorzy zdjęć (uczniowie Gimnazjum w Sułowie):

**Tomasz Winnicki, Łukasz Śmierchała, Adriana Łukaszewska,
Karolina Matuszczak, Barbara Iwanicka, Tomasz Ratajek,
Aleksandra Chyb, Michał Pyczak, Kinga Górnicka, Karolina Bigiej,
Dorota Grodzińska.**

Zabytki architektury sakralnej i świeckiej

Sułów

Pałac

Barokowy pałac zbudowany na planie prostokąta z inicjatywy Mikołaja Konrada von Burghausa i jego żony Marii von Nowack w 1680 roku. Przestrzeń między oknami została ozdobiona pasami z chropowatego tynku oraz tryglifami. Przed drzwiami znajduje się płytki taras i schody prowadzące od kolistego trawnika.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała

Nad głównym wejściem umieszczono kartusz herbowy fundatora i jego żony. W środku pałacu można zobaczyć zdobnictwo stiukowe.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała



fot. A. Sadownik

Pałac myśliwski w Sułowie powstał w 1680 r. Zbudowali go książęta oleśnicy: Mikołaj Konrad von Burghaus wraz z Ewą Marią von Novach. Pałac jest otoczony ozdobnym, kutym ogrodzeniem. Znajduje się w pięknym parku z okazami platanów i cisów. Nad drzwiami wejściowymi do pałacu znajdują się dwie tarcze herbowe. Obecnie obiekt jest „terenem prywatnym”. Jak podają dane historyczne – pałac ten został wykonany w stylu barokowym, przebudowany w XVIII w. w stylu rokoko. Został odnowiony w latach 60, XX w. Wnętrze miało kiedyś wystrój barokowy. Był to pierwszy na Śląsku w pełni barokowy pałac.

Fragment pracy konkursowej Sułów – pałac myśliwski, Adriana Łukaszewska, kl. I a

Kościół parafialny p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła

Barokowy kościół przykryty gontem powstał w latach 1731-1734 z inicjatywy hrabiego Józefa von Burghausa na miejscu trzech wcześniejszych świątyń. Kościół wybudowany jest na kamiennej podmurówce na planie krzyża, ma jedną nawę. Od zachodniej strony wznosi się trzykondygnacyjna wieża o konstrukcji szkieletowo-ryglowej.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała



W środku świątyni można zobaczyć XVIII-wieczny obraz p.t. „Pożegnanie św. Piotra i Pawła” umieszczony w ołtarzu głównym oraz m. in. obraz Matki Bożej Niepokalanej, który do Sułowa przywiózł ksiądz proboszcz Michałek wraz z parafianami-repatriantami z miejscowości Bar koło Gródka Jagiellońskiego.

GNIAZDUM

fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała



W kościele parafialnym znajdują się także 8-głosowe organy, które powstały w 1877 roku.

w Sułowie

fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała

Przy kościele parafialnym rosną dęby, **pomniki przyrody**. W jednym z nich znajduje się „grota”- kapliczka Najświętszej Marii Panny. Mieszkańcy Sułowa i okolic gromadzą się przy niej na nabożeństwa majowe.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierchata

Kościół filialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej

Dawny zbór protestancki został zbudowany w latach 1765-1767 z polecenia hrabiego Sylwiusza von Burghausa. Barokowy budynek ma konstrukcję szkieletową, stoi na planie oktagonalnym. Od strony wschodniej jest zakryta krypta grobowa. Ołtarz główny powstał ok. 1765 roku. Po bokach kolumn stoją XVIII-wieczne rzeźby św. Jana Chrzciciela i Mojżesza. Na lewo od ołtarza znajduje się renesansowa płaskorzeźba p.t. „Ostatnia Wieczerza”.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierchata



XIX-wieczna dzwonnica przy kościele p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej po II wojnie światowej do czasu wybudowania kaplicy pogrzebowej pełniła funkcje domu żałobnego.

fot. T. Winnicki, Ł. Śmierchala

Dom Kultury

Sułowska filia Ośrodka Kultury w Miliczu zajmuje budynek dawnego hotelu, który powstał w 1888 roku. Piętrowy gmach ma trójspadowy dach i fasadę ozdobioną profilowanymi gzymsami.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierchala



Rynek 11

Budynek nazywany „Domem polskim” powstał na początku XIX wieku częściowo z drewna i gliny. W części południowej zdobią go fasady dwuosiowe z podcieniami na 3 filarach. W tym domu odpoczywał Juliusz Słowacki podczas podróży w 1831 roku. Obecnie budynek jest siedzibą Towarzystwa Przyjaciół Sułowa a część pomieszczeń została przeznaczona na Izbę Regionalną. Można zobaczyć w niej wystawę archeologiczną poświęconą pradziejom okolic Sułowa

fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała



Dawny ratusz

Piętrowy budynek z połowy XIX wieku z wieżyczką strażniczą.

fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała

w Sułowie

Budynek poczty

Zabytek z początku XX w. posiada fasadę ozdobioną pasami z nieotynkowanej cegły.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała

Ulica Kolejowa 4

Elewacja frontowa domu została ozdobiona pasami z cegły i gzymsem.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała

GIMNAZJUM

w Sułowie

Ulica Kolejowa 28

Dom mieszkalny z początku XX wieku został wybudowany na cokole z rudy darniowej; ma opaski okien z nieotynkowanej cegły a od strony północnej jest blenda.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała

Zespół dworca kolejki wąskotorowej

tworzy kompleks 4 budynków wybudowanych ok. 1900 roku.



fot. T. Winnicki, Ł. Śmierzchała

GIMNAZJUM

w Sułow

Łąki

Przy budynku świetlicy wiejskiej znajduje się **obelisk** upamiętniający nieżyjących mieszkańców wsi.



fot. T. Ratajek

Postolin

W Postolinie znajduje się **kościół filialny p.w. Chrystusa Króla**. Sanktuarium powstało w 1893 roku w eklektycznym stylu norweskim i z kwadratową wieżą.



fot. A. Chyb

Zamek myśliwski

Dwukondygnacyjny zameczek w stylu neogotyckim zbudowany ok. 1850 roku przez Rudolfa von Salischa. W 1988 dobudowano okrągłą wieżę z drewnianą nadbudówką.



fot. A. Chyb

Pracze

Dzwonnica w Praczech powstała w 1846 roku z muru pruskiego na cokole z cegły. U góry jest taras widokowy.



fot. M. Pyczak

Słaczno

Kaplica mszalna p.w. św. Józefa.

Sięgająca czasów średniowiecza świątynia została 1802 roku rozebrana, a na jej miejscu zbudowano nową kaplicę opasaną siedmioma ankrami. W latach 1980-1982 kaplica została powiększona o drewnianą część zachodnią.



fot. K. Górnicka

Milicz

Pałac

Zbudowany w stylu klasycystycznym w latach 1790-1799 z polecenia hrabiego Joachima Karola von Maltzana. Twórcą projektu budowli na planie wydłużonego prostokąta ze skrzydłami był Karol Gottfried Geissler. Przed pałacem stoi posąg boksera z brązu oraz secesyjna fontanna wykonana przez Kornelię Paczkę w 1929.



fot. K. Bigiej

Park

Pierwszy na Śląsku park w stylu angielskim (z przełomu XVIII i XIX wieku) zajmuje powierzchnię około 50 ha, otacza pałac i ruiny zamku. Z wielu pagórków widokowych do naszych czasów przetrwał tylko jeden ostał się tylko jeden i tylko jeden mostek ułatwiający przeprawę przez Młynówkę (dawniej po Młynówce pływały gondole).



fot. K. Bigiej

w Sułowie

Brama Zwycięstwa

Autorem bramy, która powstała w 1815 roku był Leonard Schätzela. Pierwotnie był to łuk triumfalny z napisem bocznym: „Aleksander I, Fryderyk Wilhelm III, Franciszek II, Wyzwoliciele Niemiec”. Współcześnie bramę tworzą dwa niewielkie filary i murek z leżącym lwem.



fot. K. Bigiej

Brama Dworska

Wybudowana na początku XIX wieku a odnowiona w 2009 roku brama jest otynkowanym łukiem triumfalnym z rudy darniowej i cegły. Nad łukiem znajduje się tympanon z herbem, koroną i kluczem oraz napis: „Semper bonis patet”.



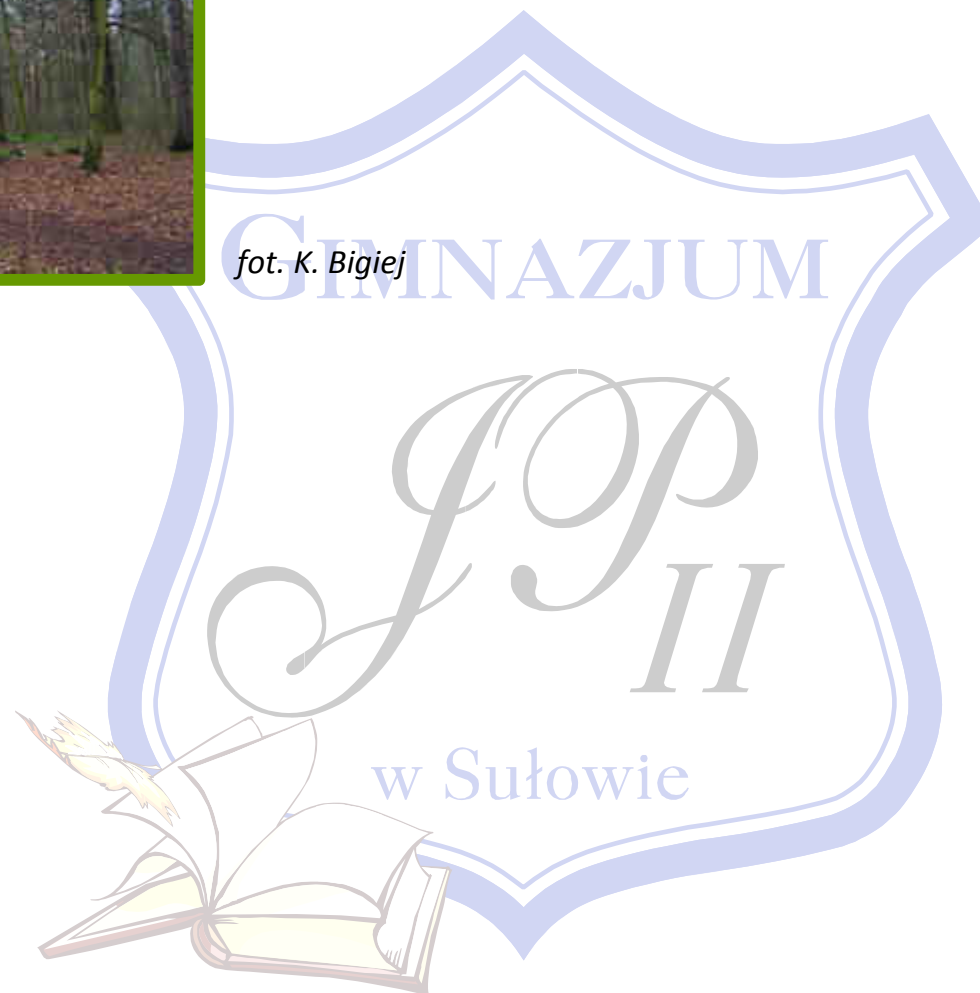
fot. K. Bigiej



Czarna Brama

Zabytek z rudy darniowej pochodzący prawdopodobnie z XVIII wieku.

fot. K. Bigiej



Ruiny zamku

Zamek został zbudowany pod koniec XIII wieku jako rezydencja biskupa wrocławskiego (wskazują na to pozostałości kominków). Gotycka budowla została pod koniec XVII wieku przebudowana w stylu barokowym. Po pożarze w 1797 roku zamek został opuszczony i nieremontowany obraca się w ruinę.



fot. K. Bigiej

w Sułowie



Klasycystyczny Kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła
został zbudowany w latach 1817-1821.

fot. D. Grodzińska



Kościół parafialny p.w. św. Andrzeja Boboli

Kościół powstał w 1709 roku jako Kościół Łaski, ma barokową konstrukcję ryglową i wieżę. Wieża jest nieznacznie przechylona z hełmem cebulastym i prześwietem z blachy, nakrytym daszkiem z mniejszym hełmem. Szczyt wieży jest zwieńczony iglicą z krzyżem na kuli.

fot. D. Grodzińska



Kościół parafialny p.w. św. Anny

Świątynia zbudowana w latach 1807-1808 z fundacji Joachima Karola Maltzana dla robotników pracujących w manufakturach na Karłowie. W ołtarzu nad tabernakulum znajduje się rzeźba św. Anny Samotrzeciej w drewnie z ok. 1500 roku.

fot. D. Grodzińska



Oddział NBP w Miliczu

Oddział banku ma swoją siedzibę w budynku dawnej apteki pochodzącym z początków XX wieku.

fot. D. Grodzińska



Gmach Sądu Rejonowego

powstał w 1856 roku. Przed wojną mieścił się w nim Urząd Pracy.

fot. A. Łukaszewska



Budynek Urzędu Miasta i Gminy

powstał w 1915 roku dla władz Starostwa Powiatowego.

fot. A. Łukaszewska

MINAZJUM

w Sułowie

Bibliografia:

Domański J., Dolina Baryczy, Warszawa 1963.

Kański E., Szlakiem zabytków, Głos Milicza, cykl 2009.

Kogut M., Historia Kościoła okręgu milickiego, Milicz 1996.

Nawrocki J., Sułów i okolice, Wrocław 1987.

Ranoszek E., Miasto i Gmina Milicz, Wrocław 1994.

Wrabec J., Katalog Zabytków Sztuki w Polsce. Seria Nowa; t. 4. Województwo Wrocławskie; z. 3, Milicz, Żmigród, Twardogóra i okolice, Warszawa 1997.

Zarys historyczny Sułowa, Milicz 1995.

<http://www.salezjanie.pl>

<http://postolin.pl>

